

Controleprotocol Cuijk 2008 (Accountantscontrole Jaarrekening 2008)

1. Inleiding

Bij besluit van 18 september 2006 heeft de gemeenteraad de registeraccountant van Ernst & Young. opdracht verstrekt de accountantscontrole, als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet, voor de gemeente Cuijk uit te voeren. Het gaat daarbij om de accountantscontroles over de boekjaren 2006 tot en met 2009. De gunning is totstandgekomen na een gezamenlijk aanbestedingstraject van de gemeenten in het Land van Cuijk.

Eerder heeft de raad in zijn vergadering van 13 november 2003 de verordening ex artikel 213 Gemeentewet vastgesteld, voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente ("Controleverordening Cuijk 2003").

In die verordening is het bij de accountantscontrole te hanteren normenkader op hoofdlijnen vastgelegd.

2. Doelstelling en wettelijk kader

De Gemeentewet schrijft in artikel 213 voor dat de gemeenteraad een of meer accountants aanwijst, als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant, kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens moet in de opdrachtverstrekking duidelijk worden aangegeven welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

Dit controleprotocol geeft, aansluitend op de eerder vermelde controleverordening, nadere aanwijzingen aan de accountant voor de controle van de jaarrekening.

Het gaat daarbij over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

Dit protocol is specifiek van toepassing op de controle van de Jaarrekening 2008, welke controle tevens omvat het door of namens het college van burgemeester en wethouders over genoemd jaar gevoerde financieel beheer.

3. Procedure overleg

In de hiervoor vermelde Controleverordening Cuijk 2003 is in artikel 4, lid 3, de volgende zinsnede opgenomen:

"Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings)overleg plaats tussen de accountant, (een vertegenwoordiger uit) de raad, (een vertegenwoordiger van) de rekenkamer(funcitie), de portefeuillehouder Financiën, de gemeentesecretaris, de (concern)controller en het hoofd financiën".

Bij separaat raadsbesluit van 11 april 2005 heeft de raad verder een "auditcommissie" c.q.

"voorbereidingscommissie" ingesteld, die namens de raad het accountantsonderzoek van de jaarrekening begeleidt en die verder fungeert als bestuurlijk aanspreekpunt voor onder andere de accountant. Momenteel vervult de raadscommissie Controle en Onderzoek de rol van auditcommissie c.q. voorbereidingscommissie.

De jaarlijkse overlegmomenten zijn in de bij dit protocol behorende Bijlage 2 nader uitgewerkt.

4. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in de Controleverordening Cuijk 2003 is voorgescreven, zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening door de door de raad benoemde accountant gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen (activa/passiva) evenals de garantiestellingen en waarborgen;
- het rechtmatig, in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, tot stand komen van de baten en lasten alsmede van de balansmutaties;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten);

- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- de verenigbaarheid van het jaarverslag en de jaarrekening.

In het kader van het project Single information – single audit (SISA) moet met ingang van 2006 de verantwoording van een aantal specifieke uitkeringen plaatsvinden in een bijlage bij de jaarrekening. Voor 2007 en 2008 heeft de wetgever het aantal regelingen, dat onder het SISA-project verantwoord moet worden, verder uitgebreid. De accountant dient deze bijlage in de jaarrekeningcontrole te betrekken en hierover te rapporteren in het verslag van bevindingen.

Voor de controle, uit te voeren door de accountant, zijn bepalend:

- de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten);
- de Kadernota Rechtmatigheid 2008 van 1 juli 2008 (Platform rechtmatigheid provincies en gemeenten - PRPG);
- de voor de accountantsorganisatie, waarvan de externe accountant deel uit maakt, geldende wetgeving, zoals vastgelegd in de Wet toezicht accountantsorganisatie (WTA) en de Wet op de registeraccountants (WRA) alsmede de op basis hiervan uitgevaardigde besluiten, verordeningen en nadere voorschriften.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de navolgende in het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG) opgenomen definitie:

“De in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties dienen rechtmatig tot stand gekomen te zijn, dat wil zeggen het in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen”.

5. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

5.1. Inrichting en uitvoering controle:

Op grond van artikel 4 lid 1 van de Controleverordening Cuijk 2003 bepaalt de accountant binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop hij de accountantscontrole inricht, evenals de aard en omvang van de werkzaamheden die daarvoor moeten worden verricht. De accountant hanteert daarbij bepaalde toleranties. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouw beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties alsmede over de financiële beheershandelingen met een financieel belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kan de accountant andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen of steekproeven toepassen. Met name door toepassing van cijferanalyse en verbandscontroles kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyses, vastgestelde toleranties en deelwaarnemingen (al dan niet statistisch) en extrapolaties. In het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven.

5.2. Goedkeuringstolerantie

Onder goedkeuringstolerantie wordt verstaan het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

5.3. Rapporteringstolerantie

Uitgaande van de goedkeuringstolerantie is ook de rapporteringstolerantie van toepassing.

De accountant richt de controle in, rekening houdend met de rapporteringstolerantie, om zo te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

Bij overschrijding van het bedrag van de rapporteringstolerantie vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

5.4. Strekking accountantsverklaring

Voor de strekking van de accountantsverklaring (goedkeurend, met beperking, afkeurend of oordeelonthouding) zijn ten aanzien van het boekjaar 2008 de navolgende expliciet in het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG) vastgelegde *maximum-toleranties* bepalend:

Soorten accountantsverklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (uitgedrukt in procenten van de lasten)	Kleiner dan of gelijk aan 1%	Groter dan 1% en kleiner dan 3%	Niet van toepassing	Gelijk aan of groter dan 3%
Onzekerheden in de controle (uitgedrukt in procenten van de lasten)	Kleiner dan of gelijk aan 3%	Groter dan 3% en kleiner dan 10%	Gelijk aan of groter dan 10%	Niet van toepassing

Nb: Naast bovenstaande kwantitatieve beoordeling kan de accountant ook altijd nog een meer kwalitatieve beoordeling hanteren. Het betreft hier het z.g. "professional judgement" van de accountant met betrekking tot de weging van fouten en onzekerheden. Dit is de verantwoordelijkheid van de accountant, conform de Richtlijnen voor de Accountantscontrole van het NIVRA.

Bij een totaal begrotingsvolume (inclusief begrotingswijzigingen/exclusief mutaties reserves) in 2008 van bijna **€ 57,7 miljoen** mag de som van de *fouten* in de jaarrekening en de som van de *onzekerheden* in de controle niet meer bedragen dan **€ 577.000,-** respectievelijk **€ 1.731.000,-**. Fouten en onzekerheden beneden deze toetsingsbedragen zullen de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet aantasten.

Voor de *rapporteringstolerantie* geldt als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid van ten minste **€ 57.700,-** (=10% van de goedkeuringstolerantie) op programmaniveau respectievelijk op balansniveau gespecificeerd in het verslag van bevindingen rapporteert.

Voor de in de (*SISA*)*bijlage* bij de jaarrekening opgenomen verantwoordingsinformatie over *specifieke uitkeringen* geldt per specifieke uitkering de *rapporteringstolerantie* zoals voorgeschreven in artikel 5 lid 4 van het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, te weten:

- € 10.000 indien de lasten kleiner dan of gelijk zijn aan € 100.000;
- 10% van de lasten indien de lasten groter dan € 100.000 en kleiner of gelijk aan € 1.000.000 zijn;
- € 100.000 indien de lasten groter dan € 1.000.000 zijn.

6. Reikwijdte accountantscontrole toetsing rechtmatigheid

Het begrip rechtmatigheid in relatie tot de accountantscontrole bij gemeenten en provincies is nader uitgewerkt in de Nota van toelichting bij het Besluit accountantscontrole gemeenten (Staatsblad 2002, 68), het NIVRA-discussierapport "Financiële rechtmatigheid(scontrole) bij gemeenten en provincies", de VNG-ledenbrief "Accountantscontrole 2004" van 12 augustus 2004 en in de "Kadernota Rechtmatigheid 2008" van 1 juli 2008 van het Platform rechtmatigheid provincies en gemeenten (PRPG) (zie www.platformrechtmatigheid.nl). Hieronder wordt de reikwijdte van deze toetsing nader uitgewerkt:

6.1. Limitatieve opsomming

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2008 is limitatief gericht op:

- de naleving van wettelijke kaders, zoals opgenomen in *Bijlage 1 "Wetgeving extern"* van dit protocol. Dit voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of redelijkerwijs kunnen betreffen.
- de naleving van de volgende kaders:
 - Programmabegroting, evenwel met uitzondering van de in die programma's vervatte doelstellingen.
 - Financiële verordening Cuijk 2003 (ex artikel 212 GW).
 - Controleverordening Cuijk 2003 (ex artikel 213 GW).

- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Cuijk 2003 (ex artikel 213a GW).
- c. de naleving van de overige kaders zoals opgenomen *Bijlage 1a "Regelgeving intern"* van dit protocol en eventuele (nieuwe) raads- en collegebesluiten nadien genomen. Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of redelijkerwijs kunnen betreffen.

6.2. Beperkingen reikwijdte

Voor wat betreft het gestelde in 6.1 gelden de volgende beperkingen waarmee de accountant rekening houdt:

- a. Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden deze in de rapportage en oordeelsvorming uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de raad of hogere overheden vastgestelde regels betreft. Met andere woorden: interne regels van het college naar de ambtelijke organisatie c.q. collegebesluiten vallen daar buiten, behoudens indien het collegebesluit betreft waarvan in de "Kadernota Rechtmatigheid 2008" van 1 juli 2008 is bepaald dat deze in de accountantscontrole moeten worden betrokken. Deze interne regels kunnen overigens wel relevant zijn voor de nadere vaststelling van de invulling van "hogere" besluiten, maar zijn op zich geen object van onderzoek. Voorts kan een afwijking van deze lagere regelgeving passend zijn binnen de uitvoering van hogere besluiten. Het is (in het algemeen) aan het college om een oordeel te vellen over de geconstateerde afwijkingen van de lagere interne regels.
- b. Ter uitvoering van de interne regelgeving dient de gemeente te handelen overeenkomstig hetgeen zij zelf in haar verordeningen en besluiten heeft bepaald. Echter, ook aan de verordeningen en (raads)besluiten zelf zijn in zekere mate eisen te stellen, willen zij uitvoerbaar zijn c.q. daadwerkelijk rechtskracht krijgen dan wel houden. Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep/object van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen. Dergelijke jegens derden geformuleerde (financiële) voorwaarden zijn immers ook al relevant voor de accountantscontrole inzake de getrouwheid van de jaarrekening. Een toets naar hoogte, duur en recht (doelgroep/object) van deze interne regelgeving zal voor de rechtmatigheidsbeoordeling altijd moeten plaatsvinden, doch kan uiteindelijk worden beperkt tot de meest basale aspecten daarvan. Termijnen van orde en termijnbepalingen maken wel deel uit van de controle doch zullen niet leiden tot consequenties. Er is per regelgeving geïnventariseerd welke specifieke bepalingen tot problemen bij de rechtmatigheidstoetsing kunnen leiden. Verwezen wordt naar Bijlage 1a. Daarin is aangegeven dat aan het niet voldoen aan de betreffende bepalingen geen financiële consequenties worden verbonden, ook niet jegens derden (bijv. subsidie-ontvangers). Het betreft in de meeste gevallen bepalingen ter zake van termijnen die uitsluitend dienen als termijnen van orde.

6.3. Toetsingscriteria

Bij de accountantscontrole wordt getoetst aan de hierna opgesomde van oudsher gebruikelijke criteria. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan deze criteria. Voor de inhoudelijke betekenis van de criteria wordt korthedshalve verwezen naar de eerder in dit voorstel aangehaalde publicaties:

- Calculatiecriterium
- Valuteringscriterium
- Adresseringscriterium
- Volledigheidscriterium
- Aanvaardbaarheidscriterium
- Leveringscriterium

Voor de oordeelsvorming over de (financiële) rechtmatigheid van het gevoerde financiële beheer wordt extra aandacht besteed aan de volgende, met ingang van het rekeningsjaar 2004 nieuw ingevoerde, rechtmatigheidscriteria:

- Begrotingscriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik - criterium
- Voorwaardencriterium

Begrotingscriterium

Met betrekking tot de toetsing op het begrotingscriterium wordt het volgende in acht genomen.

De begroting is op programmaniveau geautoriseerd. Daarom hebben overschrijdingen op productniveau geen gevolgen voor het oordeel van de accountant.

Compensatie tussen producten binnen hetzelfde programma is mogelijk mits de realisatie van de andere programma-onderdelen (producten) er niet door onder druk komt te staan.

Compensatie tussen programma's onderling of dekking van een overschrijding via de algemene dekkingsmiddelen (zoals bedoeld in het BBV in artikel 8 lid 5) zal door de raad moeten worden goedgekeurd, hetgeen gebeurt bij de tussentijdse bestuursrapportages doch uiterlijk bij de jaarrekening.

Begrotingsoverschrijdingen die niet tijdens het dienstjaar (uiterlijk tot en met 31 december van het rekeningsjaar) door middel van een begrotingswijziging aan de raad zijn voorgelegd, zijn in beginsel onrechtmatig.

De betreffende overschrijdingen zijn formeel in strijd met het budgetrecht van de gemeenteraad, dat in de Gemeentewet is vastgelegd. Indien de begrotingsoverschrijdingen vallen binnen het bestaand beleid, worden deze door de accountant niet betrokken in de overweging(en), om al dan niet een goedkeurende verklaring af te geven.

Voor de afsluitende oordeelsvorming is het dan ook van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of deze wordt gecompenseerd door aan die lasten gerelateerde hogere baten.

Het bepalen of respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad. Bij het toetsen door de accountant van de begrotingsafwijkingen in relatie tot het beoordelen van de begrotingsrechtmatigheid, dienen de in de "Kadernota Rechtmatigheid 2008" van 1 juli 2008 vermelde soorten van begrotingsafwijkingen als uitgangspunt te worden genomen.

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat de jaarrekening een analyse dient te bevatten van de verschillen tussen begroting na wijziging(en) en de programmarekening.

Om te voorkomen dat er bij de jaarrekening onnodige discussie ontstaat over allerlei overschreden posten zal:

- a. voor de navolgende situaties in beginsel **geen indemniteitsprocedure** worden gestart en zullen eventuele afwijkingen via vaststelling van de jaarrekening worden geaccordeerd. Het betreft daarbij begrotingsafwijkingen die:
 - het gevolg zijn van autonome ontwikkelingen,
 - verplichte uitgaven betreffen,
 - calamiteiten of volledig onvoorziene uitgaven betreffen,
 - het gevolg zijn van regelgeving met een open-eind-constructie (voorbeeld WMO).
 - het gevolg zijn van een ten opzichte van de begroting gewijzigde kostentoe rekening aan de programma's, van inkomsten en uitgaven die in eerste instantie op de kostenplaatsen zijn verantwoord. Hieronder dient ook de kostencategorie "kapitaallasten" te worden begrepen.
- b. de accountant nog voor het afsluiten van de jaarcontrole een rapport van (tussentijdse) bevindingen opstellen en dit bespreken met de door de raad ingestelde "auditcommissie" (raadscommissie Controle en onderzoek). Indien deze commissie het wenselijk acht kan zij de raad voorstellen tot het tussentijds op programmaniveau alsnog accorderen van de in het rapport geconstateerde afwijkingen.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik - criterium (M&O-criterium)

Onder "Misbruik" wordt verstaan het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheids subsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Onder "Oneigenlijk gebruik" wordt verstaan het verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

In verschillende wetten waaraan de gemeente zich dient te houden, zijn bepalingen opgenomen die misbruik en oneigenlijk gebruik tegengaan, zoals een legitimatieplicht of de verplichting tot het overleggen van bepaalde gegevens bij een aanvraag.

Daarnaast zijn ook in verschillende door de raad vastgestelde verordeningen en besluiten criteria opgenomen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik.

In Cuijk is voor bepaalde activiteiten van derden de Wet BIBOB van toepassing verklaard.

Jaarlijks wordt in de "Paragraaf bedrijfsvoering" van de begroting en jaarrekening aandacht besteed aan het M&O-beleid.

Indien in het kader van de toetsing van de toereikendheid de op het gebied van het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de gemeentelijke regelingen getroffen maatregelen een belangrijke (materiële) onzekerheid – die inherent is aan de regeling – blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre in de uitvoering deugdelijke maatregelen zijn getroffen ter voorkoming van misbruik- en oneigenlijk. Daarbij gelden de randvoorwaarden qua redelijkheid richting derden en qua afweging van kosten en baten.

Aangenomen mag worden dat binnen de belangrijkste procedures reeds (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording, aangezien dit altijd al tot de accountantscontrole behoorde.

Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden gebonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke regelgeving.

De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- De heffings- en/of declaratiegrondslag;
- Normbedragen (denk aan hoogte en duur);
- De bevoegdheden;
- Het voeren van een administratie;
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken;
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.

De precieze invulling verschilt per wet respectievelijk regeling of verordening. Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden er op van toepassing zijn.

De door hogere overheden gestelde voorwaarden behoeven geen nadere uitwerking.

Dit in tegenstelling tot de in de gemeentelijke regelgeving gestelde voorwaarden. Omdat er ter zake (nog) geen generieke criteria zijn vastgesteld, dient de accountant zowel over de generieke als over de specifieke criteria in overleg te treden met de raad.

De raad is op gemeentelijk niveau kadersteller en wordt geacht de norm te stellen waaraan het college moet worden getoetst.

De gemeenteraad dient dan ook op grond van een overzicht van alle voor de betreffende gemeente geldende wet- en regelgeving het voorwaardencriterium te operationaliseren.

Concreet betekent dit dat door de gemeenteraad limitatief moet zijn bepaald aan welke in wet- en regelgeving vastgelegde, voor de gemeente relevante, voorwaarden de accountant moet toetsen.

Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen. Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets door de accountant in dit controleprotocol wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij is dat vooralsnog het huidige informele beleid wordt bekrachtigd en er met name jegens derden niet met terugwerkende kracht strengere normen zullen worden toegepast.

7. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt:

Interim-controle/Managementletter

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een “interim-controle” uitgevoerd.

Over de uitkomsten van deze tussentijdse controle wordt uiterlijk 1 februari van het jaar volgend op het rekeningsjaar, aan het college van burgemeester en wethouders verslag uitgebracht in de vorm van een managementletter.

Verslag van bevindingen

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 197 lid 2 van de Gemeentewet wordt omtrent de controle aan de gemeenteraad een verslag van bevindingen uitgebracht en in afschrift aan het college van burgemeester en wethouders verzonden (uiterlijk 1 juni van het jaar volgend op het rekeningsjaar).

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht, gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).

Fouten of onzekerheden, die de rapporteringstolerantie als bedoeld onder punt 5 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een afzonderlijk overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Accountantsverklaring en Verklaring specifieke uitkeringen volgens principe "Single information – single audit"

In de accountantsverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze accountantsverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het college van burgemeester en wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen. Verder is bij Koninklijk besluit van 4 juli 2006, bij Koninklijk besluit van 23 augustus 2007 en in nadere uitvoeringsbesluiten aangegeven op welke wijze daarvoor van rijkswege geselecteerde specifieke uitkeringen kunnen worden afgewikkeld via het principe "Single information – single audit" (SISA). De accountantsverklaring, het verslag van bevindingen en het SISA-document worden, samen met de schriftelijke reactie van het college van burgemeester en wethouders daarop, tegelijk met de jaarrekening aan de gemeenteraad aangeboden (uiterlijk 1 juni van elk jaar). In Bijlage 3 zijn de rapportages en rapportagemomenten nader vastgelegd.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Cuijk in zijn openbare vergadering van 9 februari 2009

De raad voornoemd,

C.G.W.M. Selman
griffier

L.M. Schoots
voorzitter

- Bijlage 1:** Wetgeving extern relevant voor (financiële) rechtmatigheidscontrole
- Bijlage 1a:** Regelgeving intern relevant voor (financiële) rechtmatigheidscontrole
- Bijlage 2:** Communicatie en periodiek overleg
- Bijlage 3:** Rapportages en rapportagemomenten